

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Агроекологія»
(назва)

101 - Екологія

(код, найменування спеціальності)

10- Природничі науки

(код, найменування галузі знань)

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

одиничний
(тип диплома)

90 кредитів ЄКТС
(обсяг, кредитів ЄКТС)

магістр з екології
(назва освітньої кваліфікації)

МОН, сертифікат про акредитацію
серія НД № 1691852 до 01.07. 2024 р.
(організація, що акредитувала програму, та період акредитації)

Склад: профіль, додатки А, Б, В, Г

Одеса, 2023

Проектна група створена Наказами № 275 від 30.10.2015 р. та № 323 від 25.11.2016 р. у складі:

Голова: Жигайлло Олена Леонідівна, к. геогр. наук, доцент кафедри агрометеорології та агроекології (гарант освітньої програми)

Члени: Польовий Анатолій Миколайович, д-р геогр. наук, професор, завідувач кафедри агрометеорології та агроекології;

Вольвач Оксана Василівна, к. геогр. наук, доцент кафедри агрометеорології та агроекології;

Свідерська Світлана Михайлівна, к. геогр. наук, доцент кафедри агрометеорології та агроекології

Освітня програма вводиться в дію згідно з:

Наказ № 53 від 04.03.2016 р.

Зміни в освітній програмі зроблені відповідно до:

Наказ № 349 від 09.11.2018 р.

Наказ № 331 від 29.11.2019 р.

Наказ № 53 від 26.03.2021 р.

Наказ № 55-ОД від 03.05. 2022 р.

Наказ № 90-ОД від 03.05.2023 р.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1	Загальна характеристика	
	<i>Ступінь вищої освіти</i>	
	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма – Агроекологія	
	<i>Мова(и) викладання</i>	
	Українська. Можливе викладання окремих навчальних компонент англійською мовою разом з державною мовою. Перелік таких компонент визначається наказом по університету.	
	<i>Інтернет-адреса розміщення програми</i>	
	http://odeku.edu.ua/osvita/osvitni-programi/	
	<i>Вимоги щодо попередньої освіти</i>	
	Освітній ступень бакалавра (6 рівень НРК) або вищій рівень	
2	Мета програми	
	<p>Програма пропонує комплексний підхід до вивчення питань у сфері екології, охорони навколошнього середовища та природокористування через теоретичне і практичне навчання. Дано програма формує у студентів комплекс знань, умінь і навичок у сфері охорони довкілля та збалансованого природокористування. Метою програми є підготовка висококваліфікованих і професійних фахівців, здатних вирішувати наукові задачі та питання щодо зменшення рівня антропогенного впливу на природне середовище, розробки ефективних природоохоронних заходів, а також розв'язувати практичні завдання у сфері екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</p>	
3	Характеристика програми	
	<p><i>Опис предметної області</i></p> <p><i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколошнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку.</p> <p><i>Методи, методики та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p> <p><i>Орієнтація програми</i></p> <p>Програма професійна прикладна: структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до вирішення сучасних екологічних проблем на локальному, регіональному та національному рівнях. Дисципліни та</p>	

	модулі програми засновані на теоретичних знаннях, які тісно пов'язані з практичними навичками. Програма дозволяє студентам набути необхідних навичок в сфері екології, охорони навколошнього середовища та збалансованого природокористування в галузях сільськогосподарського виробництва.
<i>Фокус програми</i>	Загальна програма: «Екологія». Акцент робиться на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Спеціалізація: «Агроекологія». Передбачено поглиблені знання в сфері охорони довкілля та збалансованого природокористування в галузях сільськогосподарського виробництва.
<i>Особливості програми</i>	Програма виконується в активному дослідницькому середовищі.
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Без обмежень

4	Працевлаштування та продовження освіти	
	<p><i>Працевлаштування</i></p> <p>Фахівець підготовлений до роботи в таких галузях економіки: сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг (допоміжна діяльність у сільському господарстві та післяурожайна діяльність; допоміжна діяльність у рослинництві); діяльність у сферах архітектури та інженірингу, надання послуг технічного консультування; дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук (дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій, інших природничих і технічних наук); інша професійна, наукова та технічна діяльність (консультування з питань безпеки, у сфері навколошнього середовища, з інших технічних питань); надання ландшафтних послуг (рослини для захисту від шуму, вітру, ерозії, видимості та яскравості; збереження ландшафту та догляд за ним); державне управління загального характеру, соціально-економічне управління (регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування); освіта (професійно-технічна освіта на рівні вищого професійно-технічного навчального закладу; вища освіта; інші види освіти); діяльність організацій промисловців і підприємців, професійних організацій.</p>	
	<p><i>Продовження освіти</i></p> <p>Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за цією галуззю знань</p>	

5	Стиль викладання	
	<p><i>Підходи до викладання та навчання</i></p> <p>Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, семінарів, індивідуальних занять, роботи в малих групах, проходження практики, консультацій з викладачами, самостійної роботи</p>	

		студентів.
	<i>Система оцінювання</i>	Звіти про проходження практики, контрольні роботи, тестування, курсові проекти, письмові екзамени.
	<i>Форма атестації</i>	Підсумкова атестація – підготовка та захист магістерської кваліфікаційної роботи. Основні результати кваліфікаційної роботи мають бути апробовані, опубліковані та перевірені на plagiat. Кваліфікаційна робота має бути розміщена у репозитарії.
6	Програмні компетентності	
	<i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.	
	<i>Загальні</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. - Здатність приймати обґрунтовані рішення. - Здатність генерувати нові ідеї (креативність). - Здатність розробляти та управляти проектами. - Здатність спілкуватися іноземною мовою. - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. - Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.
	<i>Фахові (за стандартом)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. - Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. - Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. - Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. - Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. - Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. - Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. - Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. - Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. - Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.
	<i>Фахові (за програмою)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Опанування методів математичного моделювання антропогенного забруднення ґрунтів та його впливу на сільськогосподарські рослини для оцінки екологічної чистоти врожаїв. - Здатність застосовувати знання принципів та методів здійснення

		діяльності суспільства, що пов'язане з користуванням природними ресурсами та поводження з відходами виробництва в підприємствах агропромислового комплексу.
7		<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля. - Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності. - Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання. - Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог. - Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень. - Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання. - Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. - Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу. - Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. - Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколошнього середовища . - Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля. - Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища. - Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля. - Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах. - Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог. - Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов. - Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології. - Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності. - Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами. - Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля. - Здатність застосовувати знання принципів та методів здійснення діяльності суспільства, що пов'язане з користуванням природними ресурсами та поводження з відходами виробництва в підприємствах агропромислового комплексу.. - Уміти оцінювати наслідки антропогенного впливу та надавати рекомендації з впровадження заходів щодо зниження ризиків від наслідків забруднення ґрунтів та рослин шкідливими речовинами. - Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природо-користування в залежності від екологічних умов.

Додаток А

**МАТРИЦЯ ЗВ'ЯЗКУ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА
РЕЗУЛЬТАТИВ НАВЧАННЯ**

Компетентності		Результати навчання	
Код	Опис	Опис	Код
<i>Загальні</i>			
K01	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.	P011 P012
K02	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколошнього середовища. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.	P021 P022
K03	Здатність генерувати нові ідеї (реативність)	Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.	P031 P032
K04	Здатність розробляти та управляти проектами	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог. Володіти основами еколого-інженерного проєктування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.	P041 P042
K05	Здатність спілкуватися іноземною мовою	Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-супільній сферах діяльності. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.	P051 P052
K06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу	Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і	P061

	інформації з різних джерел	висновки до фахівців і широкого загалу. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.	P062
K07	Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети	Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	P071

Фахові за стандартом

K08	Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування	Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.	P081
K09	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.	K041
K10	Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності	Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	P101
		Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.	P102
K11	Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності	Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.	P111
K12	Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців	Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.	P061
K13	Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування	Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	P131
K14	Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації	Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.	P141
		Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської	P142

	та суперечливих вимог	діяльності на довкілля.	
K15	Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування	Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.	P052
K16	Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей	Володіти основами еколого-інженерного проєктування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.	P042
K17	Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину	Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.	P171

Фахові (за програмою)

K18	Опанування методів математичного моделювання антропогенного забруднення ґрунтів та його впливу на сільськогосподарські рослини для оцінки екологічної чистоти врожаїв.	Уміти оцінювати наслідки антропогенного впливу та надавати рекомендації з впровадження заходів щодо зниження ризиків від наслідків забруднення ґрунтів та рослин шкідливими речовинами	P181
K19	Здатність застосовувати знання принципів та методів здійснення діяльності суспільства, що пов'язане з користуванням природними ресурсами та поводження з відходами виробництва в підприємствах агропромислового комплексу.	Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов	P191

Додаток Б

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Код ОК	Назви освітніх компонентів	Кредити ЄКТС
<i>Обов'язкові компоненти</i>		
<i>Загальні</i>		
Д01.1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	16
Д01.2*	Українська мова як іноземна	7
Д01.3*	Історія та культура України	4
Д01.4*	Англійська мова за професійним спрямуванням	5
Д03	КП за темою кваліфікаційної роботи магістра	2
Д04	Інтелектуальна власність, патентознавство, авторське право	2
Д06	Стратегія сталого розвитку	3
Разом		23
<i>Фахові за стандартом</i>		
Д02	Антropогенний вплив на водні ЕС	4
Д05	ГІС в екології	4
Д07	Теорія практика заповідної справи	3
Д08	Екологія АПК	3
ПВ	Виробнича практика	6
КРМ	Кваліфікаційна робота магістра	14
Разом		34
<i>Фахові за програмою</i>		
ДП1	Моделювання антропогенного забруднення ґрунтів та методи контролю	4
ДП2	Збалансоване природокористування та поводження з відходами в галузі	4
Разом		8
<i>Вибіркові компоненти</i>		
ВД06.1	Екологічний менеджмент	2
ВД06.2	**он-лайн-курси: 1. The Economics of Agro-Food Value Chains https://www.coursera.org/learn/valuechains 2. Sustainable agriculture land management https://www.coursera.org/learn/sustainable-agriculture#instructors 3. Discover Best Practice Farming for a Sustainable 2050 https://www.coursera.org/learn/best-practice-farming-sustainable-2050 4. Transformation of the Global Food System https://www.coursera.org/learn/transformation-global-food-system 5. Renewable Energy and Green Building Entrepreneurship https://www.coursera.org/learn/renewable-energy-entrepreneurship 6. Agriculture, Economics and Nature https://www.coursera.org/learn/agriculture-economics-nature	2**
ВД 1.1	Біологічні й екологічні основи формування продуктивності аgroекосистем	6
ВД 1.2	Сучасні агрокліматичні дослідження	6
ВД 2.1	Моніторинг та моделювання антропогенного впливу на аgroекосистеми	6
ВД 2.2	Оцінка радіоактивного забруднення аgroекосистем	6
ВД 2.3	Забруднення природного середовища мінеральними добривами	6
ВД 3.1	Моделювання продуктивності агрофітоценозів та впливу агрометеорологічних умов на розвиток шкідників та хвороб	5
ВД 3.2	Управління аgroекосистемами	5
ВД 4.1	Довгострокові агрометеорологічні прогнози	6
ВД 4.2	Оцінка впливу екстремальних явищ на продуктивність сільськогосподарських культур	6
ВД 4.3	Вплив кліматичних змін на сільське господарство України	6
Разом		62

* Навчальні дисципліни Д01.2, Д01.3 і Д01.4 викладаються іноземним студентам замість навчальної дисципліни Д01.1.

**он-лайн-курси: 1-1,1 кр.; 2-1,0 кр.; 3-0,4 кр.; 4-0,6 кр.; 5-0,8 кр.; 6-0,8 кр.

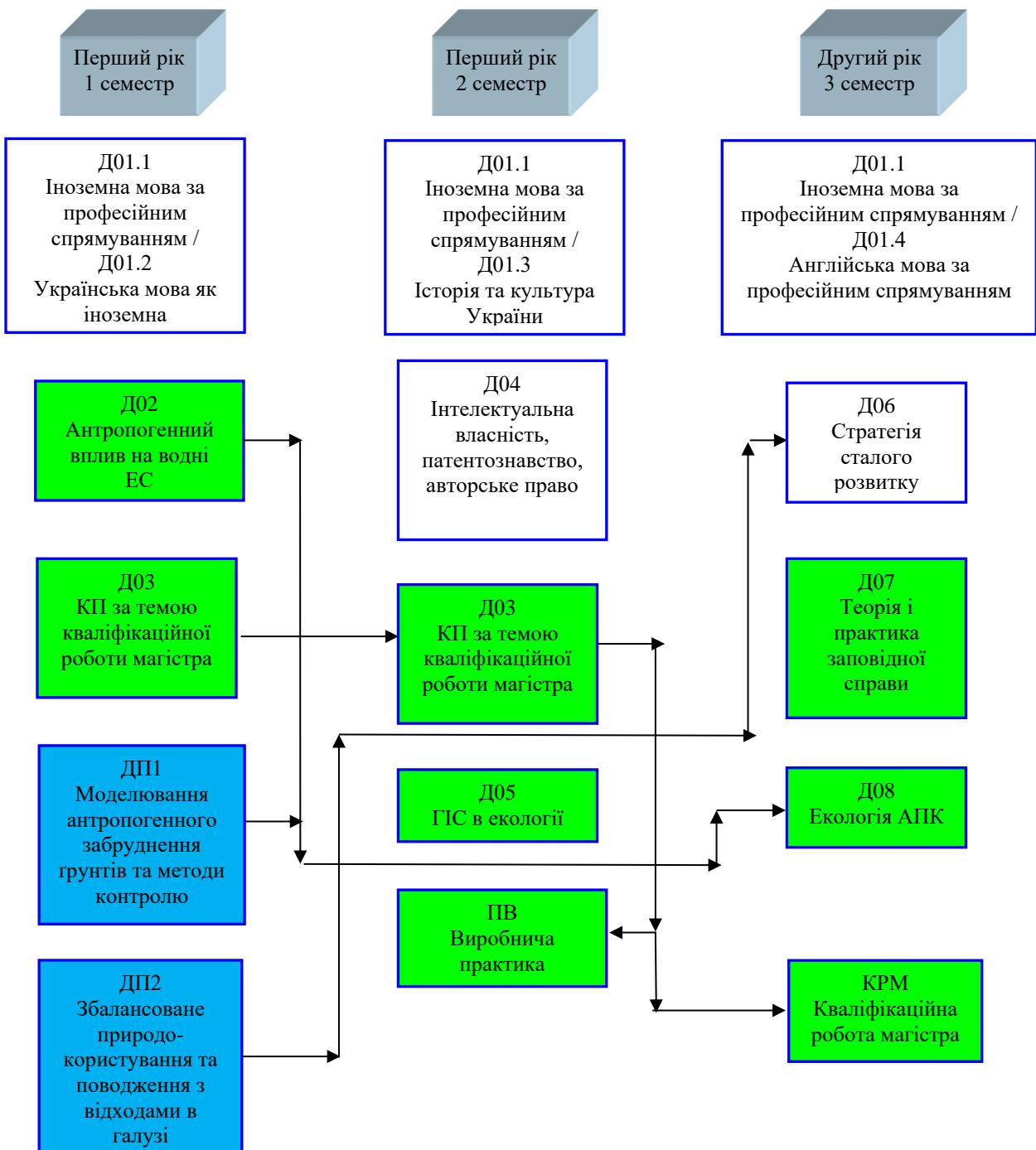
Додаток В

МАТРИЦЯ ЗВ'ЯЗКУ КОМПЕТЕНТОСТЕЙ ТА ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Освітній компонент		Компетентності/Результати навчання																		
Код	Назва	Загальні							Фахові за спеціальністю									Фахові за програмою		
		K01 P011	K02 P012	K03 P021	K04 P022	K05 P031	K06 P032	K07 P041	K08 P042	K09 P051	K10 P052	K11 P061	K12 P062	K13 P071	K14 P081	K15 P041	K16 P101	K17 P102	K18 P111	K19 P061
		P011	P012	P021	P022	P031	P032	P041	P042	P051	P052	P061	P062	P071	P081	P041	P101	P102	P111	P061
Навчальний рік 1 (60 кредитів ЕКТС)																				
	I семестр									+	+									
Д01.1/ Д01.2	Іноземна мова за професійним спрямуванням / Українська мова як іноземна																			
Д02	Антропогенний вплив на водні екосистеми																		+	+
Д03	КП за темою кваліфікаційної роботи магістра	+							+		+	+								
ДП1	Моделювання антропогенного забруднення ґрунтів та методи контролю																			+
ДП2	Збалансоване природо-користування та поводження з відходами в галузі																			+
	II семестр																			
Д01.1/ Д01.3	Іноземна мова за професійним спрямуванням / Історія та культура України								+	+										
Д03	КП за темою кваліфікаційної роботи магістра	+							+		+	+								
Д04	Інтелектуальна власність, патентознавство, авторське право					+														
Д05	ГІС в екології																+			
ПВ	Виробнича практика																	+		+
Навчальний рік 2 (30 кредитів ЕКТС)																				
	III семестр																			
Д01.1/ Д01.4	Іноземна мова за професійним спрямуванням / Англійська мова за професійним спрямуванням							+	+											
Д06	Стратегія сталого розвитку	+	+				+													
Д07	Теорія і практика заповідної справи																	+		
Д08	Екологія АПК																		+	
KPM	Кваліфікаційна робота магістра							+			+	+			+	+	+		+	

Додаток Г

ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Гарант освітньої програми

О.Л. Жигайлло